

ÉPÍTÉSZET

ÚJDONSÁGOK

RÉSZLETEK

SZERKEZETEK

INTERJÚ FÜLEKY ZSOLTTAL

PASSZÍV TÁRSASHÁZ

MADÁRKALITKA

PÁRHUZAMOS TÖRTÉNETEK

FŐSZEREPBEN A TERMÉSZET

TÉMA: LAKÓÉPÜLET

A HOMLOKZAT MINT ORNAMENTIKA

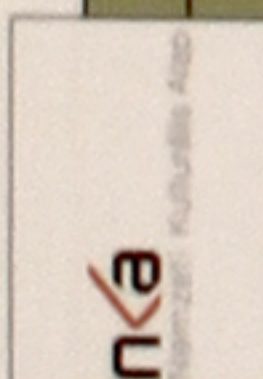
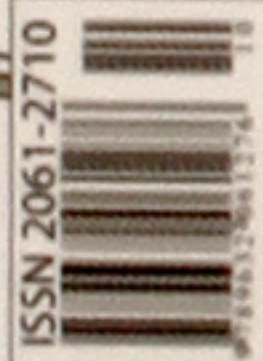
MESTERMŰ

BALATON-SZELETEK

GEOMETRIKUS ELFORDULÁS

Ára: 890 Ft

www.tervlap.hu



2015/2/március/április

MADÁR- KALITKA

Szociális lakások, Nantes

Elsőre a Ferencz Marcel-féle DEM-re hajazó rácsos akadt meg a szemem, pedig az épület igazi trükkje a földszinttel való bánásmód. Polgárközpontú ház, elkötelezett önkormányzat.

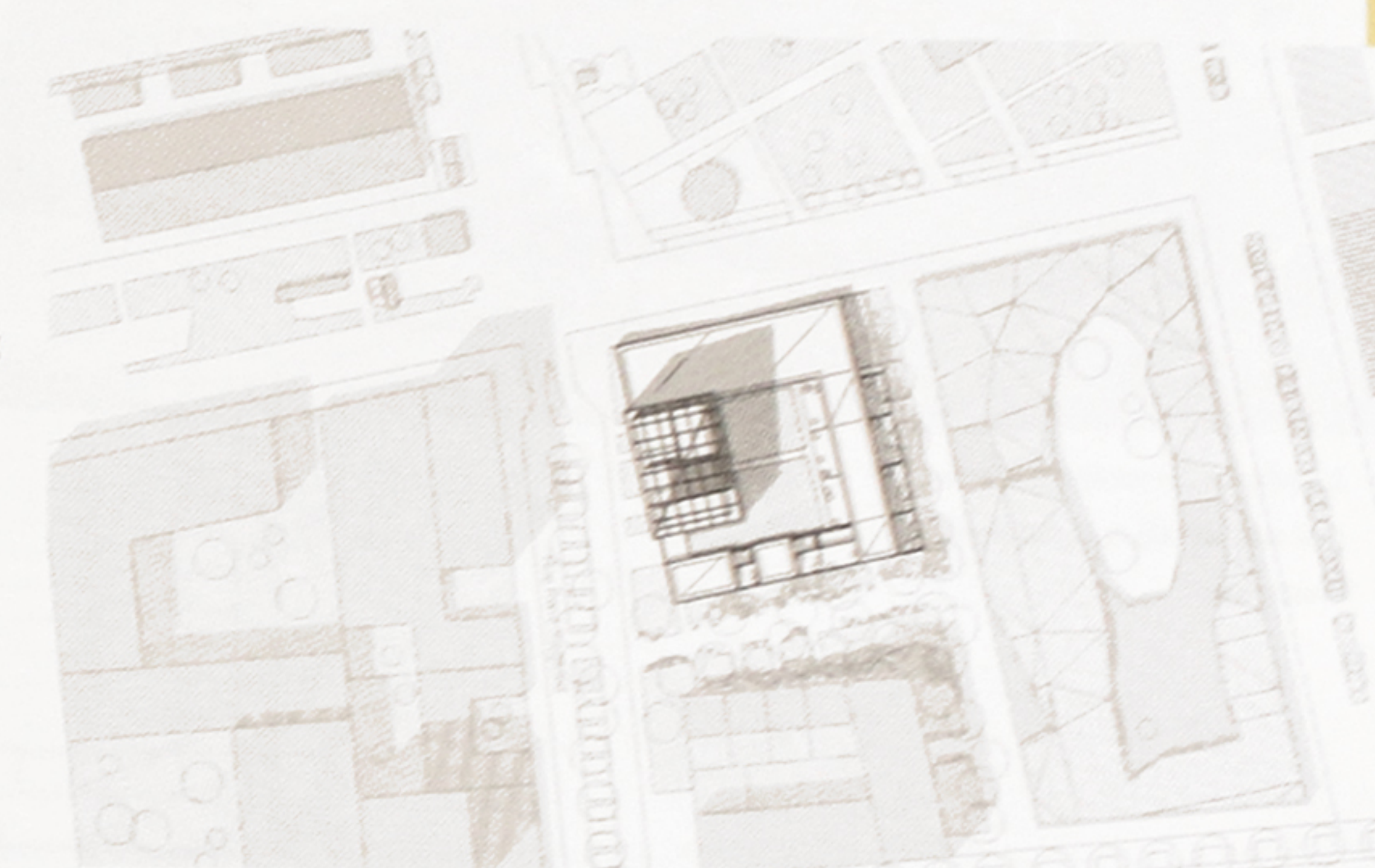
Talán Dominique Perrault és Francois Grether 1994-es javaslatával kellene kezdeni a történetet, vagy talán még tíz évvel korábban. A nyolcvanas években szűnt meg a hajógyártás és a kikötő Nantes-ban, a Loire szigetén. A kikötő és a hajóépítés funkciót a Loire torkolatánál, innen hatvan kilométerre fekvő Saint-Nazaire vette át, mivel a mai, nagy merülésű, óriási hajók csak ott építhetők meg. Nantes-ban pedig ötletelés kezdődött – körülbelül úgy, mint nálunk a Hajógyári-sziget esetében – hogy mi történjen a szigettel, amit addig Beaulieu-szigetnek neveztek. A mi Margit-szigetünkénél kétszer hosszabb és szélesebb, több kisebb sziget fokozatos egyesítésével kialakult sziget sorsa alapvető fordulatot vett. Perrault-ék a vegyes beépítés mellett középületek elhelyezését és a korábban széttagolt területek egységesítését javasolták, valamint felvetették, hogy a gyökeres átalakulás jegyében a terület ezentúl a Nantes-sziget nevet viselje.

Az alapos urbanisztikai előkészítés után 1999-től Alexander Chemetoff és Jean-Louis Berthomieu irányította a sziget fejlesztését. Szakítva a bevett urbanisztikai gyakorlattal nem készítették sem szabályozási, sem beépítési tervet, sőt látványterveket sem. A „nyílt végű” tervezési metódus tervezési útmutatókra és etikai-esztétikai alapokon álló felmérési, monitoring és beavatkozási eljárásokra támaszkodik. Számátlan érdekes projekt megvalósulhatott itt: hangárokból alakították ki a közösségi kert rendszerű üvegházat, vidámpark-féle épült óriás géppálmákkal (ez utóbbiakról szól az idei budapesti filmnapokon is bemutatott *Nantes szigetének géppálmái* című film). Ide telepítették a városi bíróságot, épült 4400 lakás (negyede szociális), ugyanekkora alapterülettel irodák, különböző oktatási intézmények az óvodától a főiskoláig, kulturális és sportlétesítmények, hidak, valamint megújult 51 hektár közterület.

KULHON



Nantes szigete az új tömbökkel, előtérben a műhelyből átalakított, a „géppálmáknak” is helyet adó vidámparkkal



A másfél évtizede tartó (és körülbelül még ugyanennyi ideig folytatódó) fejlesztésnek már vannak gyümölcsei: 2003-2004 körül Nantes számtalan lakhatósági, fenntarthatósági elismerést kapott, és 2013-ban az EU Zöld Fővárosa is volt. A fenntarthatóság és az ökológus szemlélet az, ami a Ferencz Marcel-féle debreceni DEM épülettel¹ összeköti vizsgálódásunk tárgyát – túl a formai hasonlóságon.

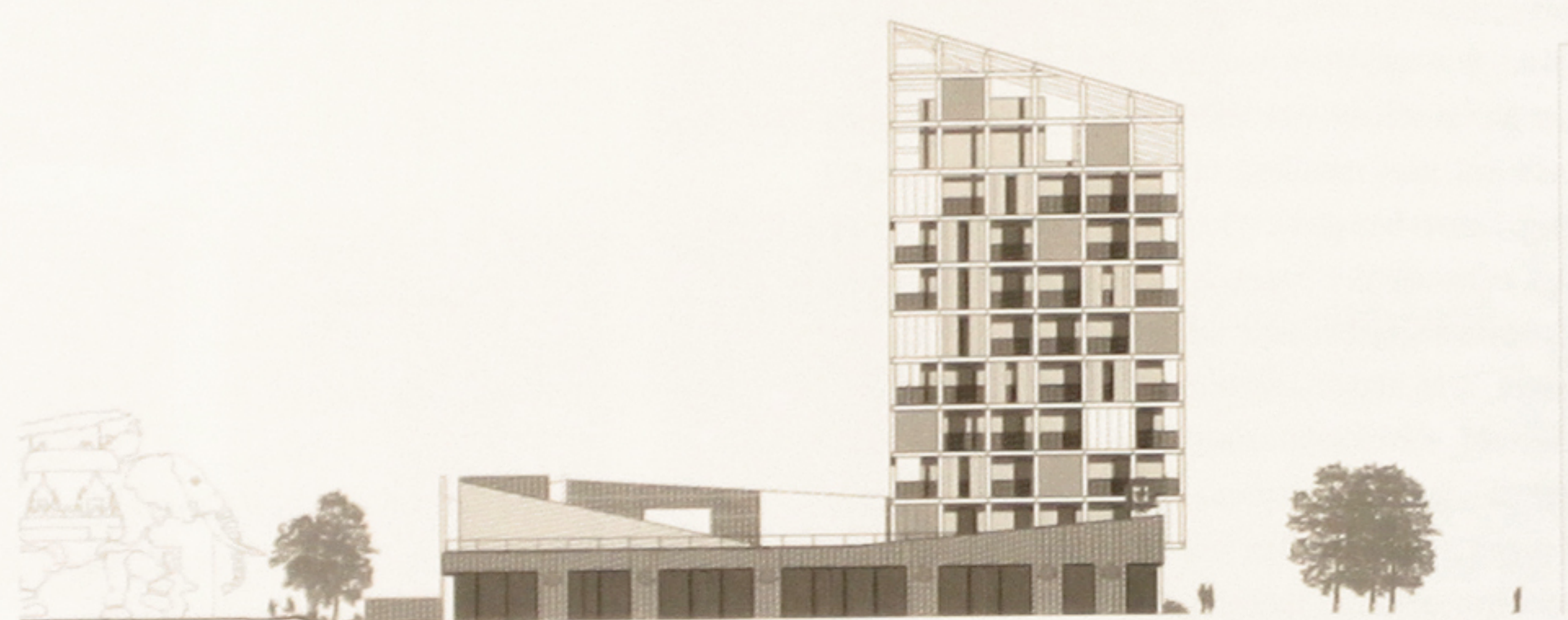
A párizsi Antonini Darmon Architectes iroda által tervezett „Oiseau des Iles”, azaz „Madársziget” épület már első pillanatra kettős hatású: a fehér, minden homlokzaton körülforduló rácsos „Jakovarony” alatt faburkolatos talapzatot képező lépényépület húzódik, mely szinte becsüppedni látszik a fehér rácszat alatt. A rácszatba tervezett esetlegességgel kerülnek zárt, árnyékolós vagy nyitott mezők, a teljes rácszat pedig erős gesztussal egyetlen magaspontra tör. Az acél rácszat tulajdonképpen árnyékoló, egyfajta modern tornác, folyamatos terasz – mégsem függőfolyosó, hiszen belső közlekedőből nyílnak a lakások, de tartószerkezeti szerepe nincsen. A tető kellemes művi tája a teraszokon kívül még a gépészet és a napelemek elhelyezésére is módot nyújt.

Helyszínrajz:
az új beépítés a régi telekosztást követi

Építész:
Antonini
Darmon
Architects



A lepényépület (ez étterem redőnyei még zártak) és a „ráültetett” lakótorony



Az északi homlokzat

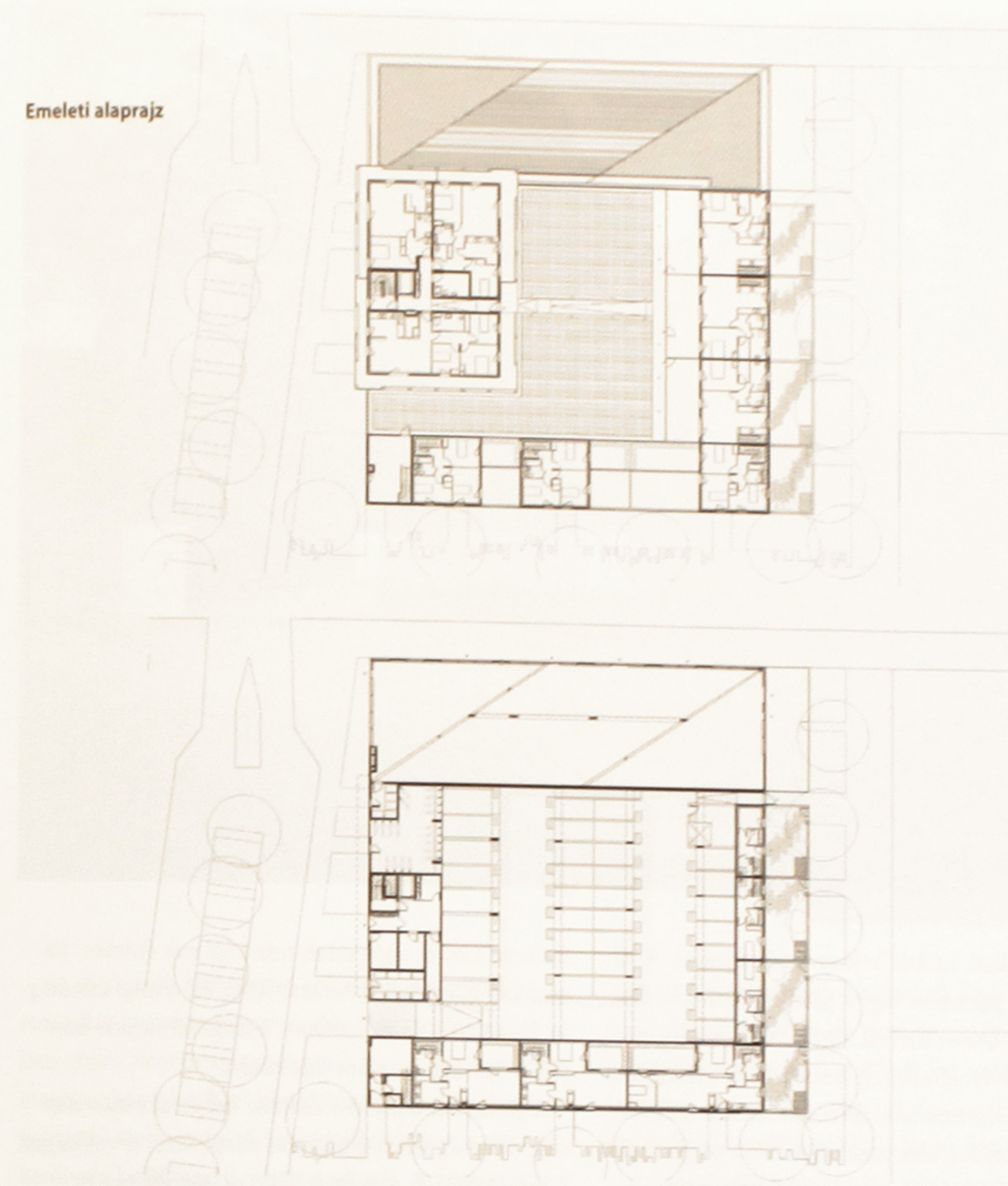
A parkoló jobb oldalon látható tömbjét kétszintes „sorház” keretezi, itt ennek kiskertjébe látunk



A lepényépületbe, a torony alá kerültek a kiszolgáló-helyiségek (például kerékpártároló, mosoda), középre a 36 állásos parkoló, amit sikerült minden irányból elrejteni. Az északi fronton egy jókora üzlethelyiség (most étterem) kapott helyet, míg a déli-keleti oldalon kétszintes lakások, sőt, szinte sorházak készültek. A harminc lakásból hat található itt, valamennyinek van földszinti kiskertje és emeleti terasza, szinte csak a közös garázshasználat köti őket össze a többi lakóval. Itt érhető tetten, hogy az esztétikát nem áldozták fel az energiatakarékosság oltárán: a kompakt lakótömbhöz képest itt nyilván nagyok a lehűlő felületek, cserébe viszont nagyon jól lakható, kellemes lakások jöttek létre, és a tömb egésze is kellemes látványt nyújt.

Csanády Pál

Emeleti alaprajz



1. Braae, Ellen: „Ile de Nantes – Designerly Ways of Recognition”, in Ilse Berman és Edward Mitchell (eds.): 101st ACSA Annual Meeting Proceedings, New Constellations, New Ecologies, San Francisco 2013 (ISBN: 978-0-935502-84-8), pp. 73–80.
2. Chemetoff, Alexandre: Le Plan-Guide (Suites), Archibooks Sautereau, Párizs 2010.
3. Lásd Csanády, Gábor: A szentély kutatása, a kutatás szentélye. Fenntartható Épület-energetika Információs Központ, Debrecen. Metszet vol. 4, no. 6 (2014), pp. 10–17.

Földszinti alaprajz



A lepényépület teteje farácsos „műtáj”

Építtető: Nantes Habitat
Építész: Antonini Darmon Architects
Munkatársak: Claire Archimbaud, Daliana Vasillache
Fotó: Alexandre Wasilewski